

Atatürk Kronolojisi

1881

- Mustafa Kemal'in Selanik'te doğumu.

1887

- Mustafa Kemal'in ilk öğrenimine başlaması. (Kısa bir süre mahalle mektebine devam etmiş, daha sonra çağdaş eğitim yapan Şemsi Efendi Okuluna geçerek ilkokulu burada bitirmiştir.)

1893

- Mustafa Kemal'in babası Ali Rıza Efendi'nin ölümü.

1894

- Mustafa Kemal'in Selanik Askerî Rüştiyesine girmesi. (Şemsi Efendi İlkokulundan sonra bir süre Selanik Mülkiye Rüştiyesine devam etti ise de Kaymak Hafız adlı matematik öğretmeninin kendisine haksız yere sopa ile vurması üzerine bu okuldan ayrılmış ve kendi istek ve kararı ile Askerî Rüştiyeye başvurarak öğrenimine burada devam etmiştir.)

1896

- Mustafa Kemal'in Manastır Askerî İdadisine girmesi.

1899

- 13 Mart 1899 – Mustafa Kemal'in İstanbul'da Harp Okuluna girmesi.

1902

- 10 Şubat 1902 – Mustafa Kemal'in, teğmen rütbesiyle Harp Akademisine girmesi.

1903

- Mustafa Kemal'in Harp Akademisinin ikinci sınıfına geçmesi ve üsteğmen olması.

1905

- Mustafa Kemal'in kurmay yüzbaşı rütbesiyle Harp Akademisinden mezun olması ve 5'inci Ordu emrine atanması.
- Mustafa Kemal'in Şam'da bazı arkadaşları ile gizli olarak Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurması.

1906

- 25 Aralık 1906 – Mustafa Kemal'e, Suriye bölgesindeki üstün hizmetlerinden ötürü Beşinci Rütbeden Mecidi nişanı verilmesi.

1907

- 20 Haziran 1907 – Mustafa Kemal'in kolağası (kıdemli yüzbaşı) olması.
- 13 Ekim 1907 – Mustafa Kemal'in Şam'dan, merkezi Manastır'da bulunan 3'üncü Ordu Karargâhına atanması. (Bu karargâhın Selanik'teki şubesinde görev yapmıştır.)

1908

- Mustafa Kemal'in General Litzmann'dan çevirdiği "Takımın Muharebe Talimi" adlı -askerî eğitimle ilgili- kitabın Selanik'te yayımlanması.
- 22 Haziran 1908 – Mustafa Kemal'e, 3'üncü Ordu Karargâhındaki görevinin yanı sıra Şark Demiryolu Müfettişliği görevinin de verilmesi.
- 23 Temmuz 1908 – İkinci Meşrutiyet'in ilanı.
- 17 Aralık 1908 – İkinci Meşrutiyet'in ilanından sonra, İstanbul'da Meclis-i Mebusanın toplanması.

1909

- 13 Ocak 1909 – Mustafa Kemal'in 3'üncü Ordu Selanik 2'nci Redif Tümeni Kurmay Başkanlığına getirilmesi.
- 13 Nisan 1909 – İstanbul'da İkinci Meşrutiyet'e karşı -avcı taburlarının ayaklanmasıyla- büyük isyan çıkması (31 Mart İsyanı).
- 15/16 Nisan 1909 – Mustafa Kemal'in Hareket Ordusu ile beraber -bu ordunun Kurmay Başkanı olarak- Selanik'ten İstanbul'a hareketi.
- Mayıs 1909 – Mustafa Kemal'in İstanbul'dan Selanik'e dönmesi.
- 30 Ağustos 1909 – Mustafa Kemal'in Cumalı Ordugâhındaki askerî manevraya katılması.
- 22 Eylül 1909 – Selanik'te "İttihat ve Terakki Cemiyeti Büyük Kongresi"nin toplanması. (Mustafa Kemal, bu kongrede bir konuşma yaparak ordunun siyasetten çekilmesi gereğini savunmuştur.)

- 5 Kasım 1909 – Mustafa Kemal'in Selanik 2'nci Redif tümeni Kurmay Başkanlığından tekrar 3'üncü Ordu Karargâhına atanması.
- Mustafa Kemal'in "Cumalı Ordugâhı" adlı kitabının Selanik'te yayımlanması. (Bu küçük kitap, 30 Ağustos – 8 Eylül 1909 arasında Cumalı Ordugâhında yapılan askerî manevra esnasında tutulan not ve krokilerden oluşmuştur.)

1910

- 6 Eylül 1910 – Mustafa Kemal'in Üçüncü Ordu Subay Talimgâhı Komutanlığına atanması.
- Eylül 1910 – Mustafa Kemal'in orduyu temsilen, Picardie Manevralarını izlemek amacıyla Fransa'ya gönderilmesi.
- Kasım 1910 – Mustafa Kemal'in Üçüncü Ordu Subay Talimgâhı Komutanlığından tekrar Üçüncü Ordu Karargâhına atanması.

1911

- Ocak 1911 – Mustafa Kemal'in, Selanik'te bulunan 38'inci Piyade Alayında görevlendirilmesi.
- 19 Nisan 1911 – Mustafa Kemal'in, 5'inci Kolordunun Selanik-Kılıkış arasında yaptığı manevralara katılması. (Manevra, 20 Nisan 1911 akşamı sona ermiştir.)
- Eylül 1911 – Mustafa Kemal'in, İstanbul'da Genelkurmay 1'inci Şubeye atanması.
- 29 Eylül 1911 – İtalyanların Trablusgarp'ta Osmanlı Devleti'ne harp ilanı.
- 15 Ekim 1911 – Mustafa Kemal'in, Trablusgarp'a gönüllü gitmek üzere gizlice arkadaşlarıyla beraber İstanbul'dan ayrılması.
- 27 Kasım 1911 – Mustafa Kemal'in binbaşılığa terfi etmesi.
- 19 Aralık 1911 – Mustafa Kemal'in, Tobruk Bölgesi Komutanlığı görevini yürüten Ethem Paşa'nın yerine Tobruk Bölgesi Komutanlığına getirilmesi.
- 30 Aralık 1911 – Mustafa Kemal'in Derne'ye gelmesi ve Derne Doğu Kolu Komutanlığını üzerine alması.
- Mustafa Kemal'in, "Tâbiye Tatbikat Seyahatı" adlı kitabının Selanik'te yayımlanması. (Bu küçük kitap, 5'inci Kolordunun 19-20 Nisan 1911 günleri yaptığı ve Mustafa Kemal'in de katıldığı bir askerî tatbikatın not ve krokilerinden oluşmuştur.)

1912

- Mart 1912 – Mustafa Kemal'in Derne Komutanlığına atanması.
- 24 Ekim 1912 – Mustafa Kemal'in Derne'den İstanbul'a hareketi.
- Ekim 1912 – Balkan Harbi'nin başlaması.
- Kasım 1912 – Mustafa Kemal'in, Gelibolu'da bulunan Bahr-i Sefîd (Çanakkale) Boğazı Kuva-yı Mürettebe Komutanlığına atanması.

1913

- Mart 1913- Edirne'nin Bulgarların eline geçmesi.
- 30 Mayıs 1913 – Osmanlı Devleti'nin Balkan devletleri ile Londra Barış Antlaşması'nı imzalaması. (Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti Midye – Enez hattını sınır olarak kabul etmiş, Edirne'yi Bulgaristan'a bırakmıştır.)
- Temmuz 1913 – Edirne'nin Bulgarlardan geri alınması.
- 29 Eylül 1913 – Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşı sonunda Bulgaristan ile İstanbul Antlaşması'nı imzalaması.
- 27 Ekim 1913 – Mustafa Kemal'in Sofya Atâşe Militerliğine atanması.
- 20 Kasım 1913 – Mustafa Kemal'in Sofya'ya gelmesi ve atâşe militerlik görevine başlaması.

1914

- 11 Ocak 1914 – Mustafa Kemal'e, Sofya Atâşe Militerliğine ilâveten Bükreş, Belgrad ve Çetine Atâşe Militerliklerini de yürütme görevi verilmesi.
- 1 Mart 1914 – Mustafa Kemal'in yarbaylığa terfi etmesi.
- 1 Ağustos 1914 – Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması.
- 29 Ekim 1914 – Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'na girmesi.

1915

- 20 Ocak 1915 – Mustafa Kemal'in, 3'üncü Kolorduya bağlı olarak Tekirdağ'da teşkil edilecek 19'uncu Tümen Komutanlığına atanması.
- 2 Şubat 1915 – Mustafa Kemal'in Tekirdağ'a gelişi ve 19'uncu Tümeni kurma çalışmalarına başlaması.

- 25 Şubat 1915 – Tekirdağ'daki 19'uncu Tümen Komutanlığının Maydos (Eceabat)'a nakli ve Mustafa Kemal'in 19'uncu Tümen Komutanlığı üzerinde olmak üzere Maydos Bölgesi Komutanı olarak görevini sürdürmesi.
- 18 Mart 1915 – Çanakkale Boğazı'nı geçmeye teşebbüs eden İngiliz ve Fransız donanmalarının, ağır zayıat vererek bu teşebbüslerinde başarısız oluşu.
- 24 Mart 1915 – Çanakkale cephesinin önem kazanması üzerine, Gelibolu'da 5'inci Ordunun kurulması kararı ve komutanlığına Alman Generali Mareşal Liman von Sanders'in atanması. (Liman von Sanders 26 Mart 1915 günü komutayı ele almak üzere Gelibolu'ya gelmiştir.)
- Nisan 1915 – Mustafa Kemal'in komutasındaki 19'uncu Tümenin, 5'inci Ordunun genel ihtiyatını oluşturmak üzere Bigalı'ya gönderilmesi.
- 25 Nisan 1915 – Çanakkale'de İngilizlerin, Fransız kuvvetleri ve ANZAC Kolordusu ile beraber Arıburnu, Seddülbahir ve Kumkale sahilllerinden çıkarma hareketine başlaması; Bu kuvvetlerin, Bigalı'den harekete geçen Mustafa Kemal komutasındaki 19'uncu Tümen kuvvetlerinin taarruzu ile geri çekilmeye mecbur edilmesi.
- 1 Haziran 1915 – Mustafa Kemal'in albaylığa terfi etmesi.
- 15 Temmuz 1915 – Mustafa Kemal'e Harp Madalyası verilmesi.
- 8 Ağustos 1915 – Mustafa Kemal'in -5'inci Ordu Komutanı General Liman von Sanders'in emri ile- Anafartalar Grubu Komutanlığına getirilmesi.
- 9 Ağustos 1915 – Mustafa Kemal komutasındaki kuvvetlerin, Anafartalar bölgesinde İngilizlere taarruzu; düşmanın, tepelerden tekrar çıkarma yaptığı kıyılara itilmesi.
- 10 Ağustos 1915 – Mustafa Kemal komutasındaki kuvvetlerin, Conkbayırı'nda İngilizlere taarruzu ve bu taarruzun başarı ile sonuçlanması. (Bu muharebe esnasında, Mustafa Kemal'in kalbini hedef alan bir şarapnel parçasının, göğüs cebindeki saati parçalayarak geri dönmesi sonucu, kendisi mutlak bir ölümden kurtulmuştur.)
- 1 Eylül 1915 – Mustafa Kemal'e, Anafartalar Grubu Komutanlığındaki üstün başarıları sebebiyle "Muharebe Gümüş Liyakat Madalyası" verilmesi.
- 19/20 Aralık 1915 – İngilizlerin, işgal ettikleri siperleri boşaltarak gece Anafartalar – Arıburnu bölgesinden gizli olarak çekilmeleri.

1916

- 17 Ocak 1916 – Mustafa Kemal'e, "Anafartalar Grubu Komutanlığı" dönemindeki üstün başarıları sebebiyle "Muharebe Altın Liyakat Madalyası" verilmesi.
- 27 Ocak 1916 – Mustafa Kemal'in, karargâhı Edirne'de bulunan 16'ncı Kolordu Komutanlığına atanması.
- 10 Mart 1916 – Mustafa Kemal'in komuta ettiği 16'nci Kolordu Karargâhının Başkomutanlık Vekâletince Diyarbakır'a nakledilme kararı.
- 11 Mart 1916 – Mustafa Kemal'in, -16'nci Kolordu Karargâhının Edirne'den Diyarbakır'a kaydırılması kararı üzerine-Edirne'den İstanbul'a gelmesi.
- 15 veya 16 Mart 1916 – Mustafa Kemal'in, Diyarbakır'daki görevine gitmek üzere İstanbul'dan ayrılması.
- 26 veya 27 Mart 1916 – Mustafa Kemal'in Diyarbakır'a gelerek 16'nci Kolordunun komutasını üzerine alması.
- 1 Nisan 1916 – Mustafa Kemal'in mirlivalığa (tümgeneralliğe) terfi etmesi.
- 15 Haziran 1916 – Mustafa Kemal'in komuta ettiği 16'nci Kolordu Karargâhının Diyarbakır'dan Silvan'a nakledilmesi.
- 16 Haziran 1916 – Mustafa Kemal'in Diyarbakır'dan Silvan'a gelmesi.
- 2-3 Ağustos 1916 – Mustafa Kemal komutasındaki kuvvetlerin Bitlis ve Muş yönünde taarruza geçmesi.
- 7 Ağustos 1916 – Mustafa Kemal komutasındaki kuvvetlerin Muş'u düşman işgalinden kurtarması.
- 8 Ağustos 1916 – Mustafa Kemal komutasındaki kuvvetlerin Bitlis'i düşman işgalinden kurtarması.
- 12 Aralık 1916 – Mustafa Kemal'in -Ahmet İzzet Paşa'nın izinli olarak bir süre İstanbul'a gitmesi üzerine – 2'nci Ordu Komutan Vekilliğine atanması. Mustafa Kemal'e Muş ve Bitlis cephelerindeki başarıları sebebiyle "İkinci Rütbe'den Mecidi Nişanı" verilmesi.
- 16 Aralık 1916 – Mustafa Kemal'in, Sekerat (Diyarbakır'ın Palu kazasına bağlı bir bucak merkezi)'ta 2'inci Ordu Karargâhına gelerek komutan vekilliği görevini üzerine alması.

1917

- 14 veya 17 Şubat 1917 – Mustafa Kemal'in Hicaz Kuvve-i Seferiye Komutanlığına atanması.
- 21 Şubat 1917 – Mustafa Kemal'in Şam'a gitmek üzere Diyarbakır'dan ayrılması.
- 26 Şubat 1917 – Mustafa Kemal'in Şam'a gelmesi.

- 5 Mart 1917 – Mustafa Kemal'in -Hicaz Kuvve-i Seferiye Komutanlığının kaldırılması üzerine- 2'nci Ordu Komutanlığına atanması.
- 12 Mart 1917 – Mustafa Kemal'in 2'nci Ordu Komutanı olarak Şam'dan Diyarbakır'a dönmesi.
- 5 Temmuz 1917 – Mustafa Kemal'in, Yıldırım Orduları Grubu Komutanlığına bağlı 7'nci Ordu Komutanlığına atanması.
- 10 Temmuz 1917 – Mustafa Kemal'in -7'nci Ordu Karargâhını oluşturmak üzere Enver Paşa tarafından çağırılması üzerine- Diyarbakır'dan İstanbul'a hareketi.
- 16 Temmuz 1917 – Mustafa Kemal'in Diyarbakır'dan İstanbul'a gelmesi.
- 15 Ağustos 1917 – Mustafa Kemal'in 7'nci Ordu Komutanlığı görevine başlamak üzere İstanbul'dan Halep'e hareketi. (7'nci Ordu Karargâhı Halep'in Aziziye mevkiinde idi.)
- 20 Eylül 1917 – Mustafa Kemal'in, Halep'ten İstanbul'da bulunan- Bahriye Nazırı ve 4'üncü Ordu Komutanı Cemal Paşa'ya, Sina Cephesi hakkındaki düşünceleri ve önerilerini bildiren geniş raporu.
- 6 Ekim 1917 – Mustafa Kemal'in -Yıldırım Orduları Komutanı Mareşal Falkenhein'le anlaşmazlık sonucu- 7'nci Ordu Komutanlığından istifa etmesi.
- 9 Ekim 1917 – Mustafa Kemal'in tekrar Diyarbakır'da bulunan 2'nci Ordu Komutanlığına atanması. (Mustafa Kemal, bu atamayı kabul etmediğinden işlem yürürlük kazanmamış, kendisi 2'nci Ordu Komutanı sıfatıyla izinli sayılarak Halep'ten İstanbul'a gelmiştir.)
- 15 Ekim 1917 – Mustafa Kemal'in, Halep'ten İstanbul'a dönmesi. (Bazı kaynaklarda Mustafa Kemal'in İstanbul'a dönmesi ekim ortası veya ekim sonu olarak gösterilmektedir.)
- 7 Kasım 1917 – Mustafa Kemal'in, İstanbul'da Genel Karargâhta görevlendirilmesi.
- 15 Aralık 1917 – Mustafa Kemal'in, Veliâht Vahdettin Efendi'nin maiyetinde Almanya'ya gitmek üzere İstanbul'dan ayrılması.
- 16 Aralık 1917 – Mustafa Kemal'e, o güne kadarki üstün başarıları sebebiyle "Birinci Rütbe'den Kılıçlı Mecidî Nişanı" verilmesi.

1918

- 4 Ocak 1918 – Mustafa Kemal'in Almanya seyahatinden İstanbul'a dönmesi.
- 19 Şubat 1918 – Mustafa Kemal'e, Alman İmparatoru tarafından "Birinci Rütbeden Kılıçlı Cordon de Prusse Nişanı" verilmesi.
- Mayıs 1918 – Mustafa Kemal'in, böbrek rahatsızlığı sebebiyle tedavi için İstanbul'dan Viyana'ya hareketi. (Viyana ve Karlsbad'da 2 ay kadar tedavi görmüştür.)
- 2 Ağustos 1918 – Mustafa Kemal'in Viyana'dan İstanbul'a dönmesi. (Bu tarih bazı kaynaklarda 4 Ağustos 1918 olarak gösterilmiştir.)
- 7 Ağustos 1918 – Mustafa Kemal'in, Mareşal Falkenhein'in yerine Yıldırım Orduları Grubu Komutanlığı'na getirilmiş olan Mareşal Liman von Sanders'in emrindeki 7'nci Orduya tekrar komutan olarak atanması.
- 1 Eylül 1918 – Mustafa Kemal'in, Nablus'taki 7'nci Ordu Karargâhına gelerek komutayı ele alması.
- 19 Eylül 1918 – İngiliz birliklerinin Filistin Cephesi'nde genel taarruza başlaması.
- 20 Eylül 1918 – Mustafa Kemal'in gelişen İngiliz taarruzu karşısında 7'nci Orduyu Şeria Nehri'nin doğusuna alma kararı. (19 Eylül tarihli İngiliz taarruzu karşısında 8'inci Ordu cephesinin yarılması üzerine 4'üncü ve 7'nci Ordular da düşman tarafından çevrilme tehlikesinde kalmışlardı. Mustafa Kemal bu durumda, uygun koşullar altında muharebeye devam etmek için 20 Eylül'de birliklerine Şeria Nehri'nin doğusuna çekilme emrini vermiştir. Bu karar üzerine, 7'nci Ordu birlikleri düzenini ve savaş gücünü bozmadan Rayak'a, oradan da Halep'e çekilmiştir.)
- 22 Eylül 1918 – Mustafa Kemal'e olağanüstü hizmetleri ve ordusunu imhadan kurtardığı için fahri yaverlik unvanı verilmesi. (Bu tarih, bazı kaynaklarda 21 Eylül, bazı kaynaklarda ise 23 Eylül olarak belirtilmiştir.)
- 26 Ekim 1918 – İngilizlerin Halep'e girmesi. Mustafa Kemal komutasındaki 7'nci Ordu birliklerinin İngiliz taarruzlarını Halep'in kuzeyinde durdurması ve düşmanın bu hattı geçmesine imkân verilmemesi.
- 30 Ekim 1918 – Osmanlı Devleti ile İtilaf Devletleri arasında Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması.
- 31 Ekim 1918 – Mareşal Liman von Sanders'in, Yıldırım Orduları Grup Komutanlığını Mustafa Kemal'e devretmesi.
- Kasım 1918 – Yıldırım Orduları Grubu Komutanlığı ile 7'nci Ordu Karargâhının kaldırılması ve Mustafa Kemal'in Harbiye Nezareti emrine verilmesi.
- 10/11 Kasım 1918 – Mustafa Kemal'in Adana'dan trenle İstanbul'a hareketi.
- 13 Kasım 1918 – Mustafa Kemal'in Adana'dan İstanbul'a gelmesi.

- Aralık 1918: Mustafa Kemal'in -1914 yılında yazdığı- "Zabit ve Kumandan İle Hasbihâl" adlı eserinin İstanbul'da yayımlanması.

1919

- 30 Nisan 1919 – Mustafa Kemal'in 9'uncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğine atanması.
- 15 Mayıs 1919 – Yunanların İzmir'e çıkması.
- 16 Mayıs 1919 – Mustafa Kemal'in Anadolu'ya geçmek üzere Bandırma Vapuru ile İstanbul'dan ayrılması.
- 19 Mayıs 1919 – Mustafa Kemal'in sabah Samsun'a çıkışı.
- 22 Mayıs 1919 – Mustafa Kemal'in Samsun'dan Sadarete raporu: "... Millet birlik olup hâkimiyet esasını, Türklük duygusunu hedef kabul etmiştir."
- 25 Mayıs 1919 – Mustafa Kemal'in Samsun'dan Havza'ya gelmesi.
- 11 veya 12 Haziran 1919 – Mustafa Kemal'in Havza'dan Amasya'ya gelmesi.
- 21 Haziran 1919 – Mustafa Kemal'in, İstanbul'da bulunan bazı tanınmış kimselere Amasya'dan mektup göndererek onları Millî Mücadele'ye davet etmesi.
- 22 Haziran 1919 – Mustafa Kemal'in Amasya'dan Anadolu'da mülkî ve askerî makamlara genelgesi: "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir. Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır. ..."
- 3 Temmuz 1919 – Mustafa Kemal'in Erzurum'a gelmesi, halk ve asker tarafından sevgi gösterileriyle karşılanması.
- 8/9 Temmuz 1919 – Mustafa Kemal'in Harbiye Nezaretine ve Padişaha resmî vazifesiyle beraber askerlik mesleğinden istifa ettiğini bildiren telgrafı.
- 9 Temmuz 1919 – Mustafa Kemal'in orduya, vilayetlere ve millete resmî göreviyle beraber askerlik mesleğinden istifa ettiğini bildiren genelgesi: "... Bundan sonra mukaddes millî gayemiz için her türlü fedakârlıkla çalışmak üzere sine-i millette bir ferd-i mücahit suretiyle bulunmakta olduğumu arz ve ilan ederim."
- 14 Temmuz 1919 – Mustafa Kemal'in askerlikten istifası ve Doğu İleri Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyetinin Erzurum Şubesinin başına geçmesinin Erzurum'da yayımlanan Albayrak Gazetesi'nde halka ilanı: "... Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin istifanamesi bir azim ve iman vesikasıdır. Millette, henüz eski kanın sönmemiş olduğunu gösterir muazzam delildir. Anafartalar'da, millî şerefi, tarihin bugünkü nesilden beklemekte olduğu mukaddes vazifeyi yükselten ve yücelten bu muhterem komutanı bugün de Millî Mücadele'nin başında görmek mutlu bir görüntüdür."
- 23 Temmuz 1919 – Erzurum Kongresi'nin açılması ve Mustafa Kemal'in Kongre'ye Başkan seçilmesi.
- 7 Ağustos 1919 – Erzurum Kongresi'nin Mustafa Kemal'in kısa bir konuşmasıyla son bulması: "Milletimizin kurtuluş ümidi ile çırpındığı en heyecanlı bir zamanda fedakâr muhterem heyetiniz her türlü eziyetlere katlanarak burada, Erzurum'da toplandı. Hassas ve soylu bir ruh ve pek sağlam bir iman ile vatan ve milletimizin kurtuluşuna ait esaslı kararlar aldı. Bilhassa bütün cihana karşı milletimizin mevcudiyetini ve birliğini gösterdi. Tarih bu kongremizi şüphesiz ender ve büyük bir eser olarak kaydedecektir." Mustafa Kemal'in Erzurum Kongresi tarafından Heyet-i Temsiliye Reisliği'ne seçilmesi.
- 9 Ağustos 1919 – Mustafa Kemal'in askerlik mesleğinden çıkarılmasına, sahip olduğu madalya ve nişanların geri alınmasına ve fahri yaverlik unvanının kaldırılmasına dair irade-i seniye çıkması.
- 2 Eylül 1919 – Mustafa Kemal'in Sivas'a gelmesi, candan gösterilerle karşılanması.
- 4 Eylül 1919 – Sivas Kongresi'nin açılması ve Mustafa Kemal'in Sivas Kongresi başkanlığına seçilmesi.
- 11 Eylül 1919 – Sivas Kongresi'nin son bulması. "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" teşkil edildiğine dair yazının Mustafa Kemal imzası ile Sivas vilayetine verilmesi.
- 7 Ekim 1919 – Mustafa Kemal'in Heyet-i Temsiliye adına millete beyannamesi: "En ağır tarihî şartlar altında bile millî vakarından ve herkesin hukukuna saygı göstermedeki mazisinden gelen hasletlerinden zerre kadar ayrılmamış olan milletimizin bundan sonra da aynı tarz ve harekette sabit kalacağından ve bu suretle bu mübarek topraklara sahip olma hakkı yeteneğini bütün cihana onaylatacağından şüphe yoktur."
- 18 Ekim 1919 – Mustafa Kemal'in Sivas'tan Amasya'ya gelmesi.
- 20 Ekim 1919 – Mustafa Kemal'in, Amasya'da beraberinde Rauf ve Bekir Sami Beyler olmak üzere İstanbul Hükûmetinin Bahriye Nazırı Salih Paşa ile görüşmelere başlaması (Amasya Mülakatı).
- 22 Ekim 1919 – Amasya Görüşmeleri (Amasya Mülakatı)'nin sona ermesi.
- 7 Kasım 1919 – Mustafa Kemal'in İstanbul'da yeniden toplanması kararlaştırılan Osmanlı Meclis-i Mebusanı için yapılan seçimlerde Erzurum milletvekilliğine seçilmesi.
- 27 Aralık 1919 – Mustafa Kemal'in Ankara'ya gelmesi ve büyük törenle karşılanması. (Mustafa Kemal, şehre girdikten sonra vali odasında bir müddet istirahat ederek çay içmiş, daha sonra 20'nci Kolorduyu ziyaret etmiş, buradan da kendisine ve arkadaşlarına ayrılan Ziraat Mektebine gelmiştir.) Mustafa Kemal'in bütün teşkilata, "Ankara'ya geldiğini ve Heyet-i Temsiliye Merkezinin Ankara olduğunu" bildiren telgrafı.

1920

- 12 Ocak 1920 – İstanbul'da son "Osmanlı Meclis-i Mebusanı"nın açılması. (İstanbul'un işgali üzerine Meclis, 18 Mart 1920 günü son toplantısını yaparak çalışmalarına ara verme kararı almış, 11 Nisan 1920'de de Padişah iradesiyle kapatılmıştır.)
- 28 Ocak 1920 – Osmanlı Meclis-i Mebusanının gizli toplantısında Misakımillî'nin kabulü.
- 17 Şubat 1920 – Osmanlı Meclis-i Mebusanında Misakımillî'nin yabancı parlamentolara ve basına bildirilme kararı.
- 16 Mart 1920 – İtilaf devletleri tarafından 13 Kasım 1918'de fiili işgale uğrayan İstanbul'un resmen işgali. Mustafa Kemal'in İstanbul'un işgali nedeniyle millete beyannamesi: "... Bugün, İstanbul'u zorla işgal etmek suretiyle Osmanlı Devleti'nin yedi yüz senelik hayat ve egemenliğine son verildi. Yani bugün Türk milleti, medenî kabiliyetinin, yaşama ve bağımsızlık hakkının ve bütün geleceğinin savunmasına davet edildi."
- 19 Mart 1920 – Mustafa Kemal'in Ankara'da bir meclis toplanması yolunda acele seçim yapılması için vilayetlere, mutasarrıflara ve kolordu komutanlarına genelgesi: "Ankara'da olağanüstü yetkiye sahip bir meclis, millet işlerini yönetmek ve denetlemek üzere toplanacaktır!"
- 23 Nisan 1920 – Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılması.
- 24 Nisan 1920 – Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisi başkanlığına seçilmesi ve teşekkür konuşması: "... Gerek askerî gerekse siyasi hayatımın bütün dönemlerini işgal eden mücadelelerimde daima hareket kuralım, millî iradeye dayanarak milletin ve vatanın muhtaç olduğu amaçlara yürümek olmuştur. ..."
- 11 Mayıs 1920 – Mustafa Kemal'in İstanbul'da divanıharp tarafından idama mahkûm edilmesi.
- 24 Mayıs 1920 – Mustafa Kemal hakkında 11 Mayıs 1920 tarihli idam kararının Padişah Vahdettin tarafından onaylanması.
- 22 Haziran 1920 – Yunanların Milne hattından genel taarruza geçmeleri.
- 8 Temmuz 1920 – Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşması: "... Memleketimizin ellide biri değil bütününü tahrip edilse, bütününü ateşler içinde bırakılsa, biz bu toprakların üstünde bir tepeye çıkacağız ve oradan savunma ile meşgul olacağız!..."
- 10 Ağustos 1920 – İstanbul Hükûmeti ile İtilaf devletleri arasında "Sevr Antlaşması"nın imzalanması.
- 13 Eylül 1920 – Mustafa Kemal'in "Halkçılık Programı" adı altında bir broşür yayımlaması, bu broşürün Türkiye Büyük Millet Meclisine takdimi ve üyelere dağıtılması.
- 2/3 Aralık 1920 – Ermenilerle Gümrü Antlaşması'nın imzalanması.
- 5 Aralık 1920 – Mustafa Kemal'in Bilecik'e gelmesi, burada Dahiliye Nazırı Ahmet İzzet Paşa başkanlığındaki İstanbul Heyeti ile görüşmesi ve heyetin İstanbul'a dönmesine müsaade etmeyeceğini, beraber Ankara'ya gidileceğini bildirmesi (Bilecik Mülakatı).

1921

- 10 Ocak 1921 – Birinci İnönü Zaferi.
- 11 Ocak 1921 – Mustafa Kemal'in, Birinci İnönü Zaferi münasebetiyle Batı Cephesi Komutanı İsmet (İnönü) Bey'e tebrik telgrafı: "... Bu muvaffakiyetin mukaddes topraklarımızı düşman istilasından tamamen kurtaracak olan kesin zafere bir hayırlı başlangıç olmasını Allah'tan diler ve bu kutlamanın tüm Batı Ordusu er ve subaylarına iletilmesini rica ederim."
- 20 Ocak 1921 – İlk Teşkilat-ı Esasiye Kanunu (Anayasa)'nın Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulü.
- 1 Mart 1921 – Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinin birinci devre ikinci toplantı yılını açış konuşması: "... Bugün anlaşılmıştır ki Sevr Anlaşması hükümleri Türkiye'ye zorla uygulanamaz. ..."
- 16 Mart 1921 – Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti ile Sovyet Rusya arasında Moskova Antlaşması'nın imzalanması.
- 1 Nisan 1921 – İkinci İnönü Zaferi. Mustafa Kemal'in, Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa'ya cevap telgrafı: "... Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin ters talihini de yendiniz. İstila altındaki bedbaht topraklarımızla beraber bütün vatan, bugün en uzak köşelerine kadar zaferinizi kutluyor. Düşmanın istila hırsı, azim ve hamiyetinizin yalçın kayalarına çarparak hurdahaş oldu."
- 10 Mayıs 1921 – Türkiye Büyük Millet Meclisinde "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Grubu"nun kurulması.
- 11 Mayıs 1921 – Mustafa Kemal'in, "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Grubu" genel heyet toplantısında grup başkanlığına seçilmesi.
- 16 Temmuz 1921 – Mustafa Kemal'in, Ankara'da toplanan ve 21 Temmuz 1921'e kadar çalışmalarına devam eden Maarif Kongresi'ni açış konuşması: "... Çocuklarımız ve gençlerimiz yetiştirilirken onlara bilhassa varlığı ile, hakkı ile, birliği ile çelişen bütün yabancı unsurlarla mücadele lüzumunu ve millî düşünceleri, tam bir imanla her karşı fikre karşı şiddetle ve fedakârâne savunma gereği telkin edilmelidir."
- 18 Temmuz 1921 – Mustafa Kemal'in Ankara'dan, Karacahisar'daki Batı Cephesi Karargâhına gelmesi. Mustafa Kemal'in, Batı Cephesi Karargâhında İsmet Paşa'ya direktifi: "Orduyu, Eskişehir'in kuzey ve güneyinde topladıktan

sonra düşman ordusuyla araya büyük bir mesafe koymak lazımdır ki, ordunun düzenlenmesi ve takviyesi mümkün olabilsin. Bunun için Sakarya doğusuna kadar çekilmek uygundur.”

- 25 Temmuz 1921 – Batı Cephesi’nde Türk ordusunun Sakarya Nehri’nin doğusuna çekilmesi.
- 5 Ağustos 1921 – Mustafa Kemal’e, geniş yetkilerle ve üç ay süre ile Başkomutanlık yetkisi veren Kanun’un Büyük Millet Meclisinde kabulü. Mustafa Kemal’in başkomutan olmasından sonra Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşması: “... Milletimizi esir etmek isteyen düşmanları, Allah’ın yardımıyla ne olursa olsun mağlup edeceğimize dair olan güven ve itimadım bir dakika olsun sarsılmamıştır. Bu dakikada bu kesin inancımı yüksek heyetinize karşı, bütün millete karşı ve bütün âleme karşı ilân ederim.”
- 7-8 Ağustos 1921 – Mustafa Kemal’in Tekâlif-i Milliye emirlerini yayımlaması.
- 23 Ağustos 1921 – Yunan ordusunun taarruzu ve Sakarya Meydan Muharebesi’nin başlaması. (22 gün 22 gece devam etmiştir.)
- 26 Ağustos 1921 – Başkomutan Mustafa Kemal’in birliklere emri: “Hatt-ı müdafaa yoktur, sath-ı müdafaa vardır. O sathı bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı, vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk olunamaz!”
- 13 Eylül 1921 – Sakarya Meydan Muharebesi’nin zaferle sonuçlanması.
- 19 Eylül 1921 – Mustafa Kemal’e Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kanunla “mareşal” rütbesi ve “gazi” unvanı verilmesi.
- 13 Ekim 1921 – Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti ile Kafkas Cumhuriyetleri (Azerbaycan, Gürcistan, Ermenistan) arasında Kars Antlaşması’nın imzalanması.
- 20 Ekim 1921 – Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükûmeti ile Fransa Hükûmeti arasında Ankara Antlaşması’nın imzalanması.
- 31 Ekim 1921 – Mustafa Kemal’in Başkomutanlık süresinin 5 Kasım 1921’den itibaren 3 ay daha uzatılmasına dair Kanun’un Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulü.
- 5 Kasım 1921 – Mustafa Kemal’in Başkomutanlık süresinin üç ay uzatılması.

1922

- 14 Ocak 1922 – Mustafa Kemal’in başkanlığında, Meclis İkinci Reisi ve Maliye ve Millî Müdafaa Vekilleriyle, Genelkurmay Başkanı ve Millî Müdafaa ve Maliye Encümenleri reislerinden oluşmak üzere “Harp Encümeni” kurulması.
- 4 Şubat 1922 – Mustafa Kemal’in Başkomutanlık süresinin 5 Şubat 1922 tarihinden itibaren ikinci defa üç ay uzatılmasına dair Kanun’un Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulü.
- 1 Mart 1922 – Mustafa Kemal’in Türkiye Büyük Millet Meclisinin birinci devre üçüncü toplantı yılını açış konuşması: “... Efendiler! Büyük Millet Meclisi Hükûmeti, Türkiye ve Türkiye halkının devamını ve bağımsızlığını temine çalışıyor. Çünkü Türkiye’nin asıl sahibi, meşru ve gerçek sahibi olan Türkiye halkının kesin arzu ve iradesi bu yoldadır...”
- 6 Mayıs 1922 – Mustafa Kemal’in Başkomutanlık süresinin üçüncü defa üç ay süre ile uzatılmasına dair Kanun’un Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulü.
- 20 Temmuz 1922 – Başkomutanlığın süresiz olarak Mustafa Kemal’in üzerinde kalmasının Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulü.
- 26 Ağustos 1922 – Büyük Taarruz’un başlaması.
- 30 Ağustos 1922 – Yunan ordusunun tamamen sarılması ve imha edilmesi suretiyle Dumlupınar (Başkomutan) Meydan Muharebesi’nin kazanılması.
- 1 Eylül 1922 – Mustafa Kemal’in orduya beyannamesi: “... Bütün arkadaşlarımın Anadolu’da daha başka meydan muharebeleri verileceğini göz önüne alarak ilerlemesini ve herkesin zihinsel güçlerini ve kahramanlık ve vatanseverlik kaynaklarını yarıyıcısına göstermeye devam etmesini isterim. Ordular! İlk Hedefiniz Akdeniz’dir, ileri!”
- 9 Eylül 1922 – Mustafa Kemal’in İzmir’in alınması haberi üzerine ordulara mesajı: “İlk verdiğim Akdeniz hedefine varmakta orduların gösterdiği gayret ve fedâkarlığı hürmet ve takdirle anarım. Orduların bundan sonra verilecek hedeflerin elde edilişinde de aynı istek ve fedakârlığı göstereceklerine güvenim tamdır.”
- 10 Eylül 1922 – Mustafa Kemal’in İzmir’e gelmesi.
- 4 Ekim 1922 – Mustafa Kemal’in 26 Ağustos Taarruzu, 30 Ağustos ve 9 Eylül Zaferleri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşması: “... Bu Anadolu Zaferi tarih sayfaları arasında, bir millet tarafından tamamen benimsenen bir fikrin ne kadar güçlü ve ne zinde bir kuvvet olduğunun en güzel misali olarak kalacaktır.”
- 11 Ekim 1922 – Mudanya Ateşkes Antlaşması’nın imzalanması.
- 1 Kasım 1922 – Hilafet ve Saltanat’ın birbirinden ayrılarak Saltanat’ın kaldırılması kararı.

1923

- 14 Ocak 1923 – Mustafa Kemal’in annesi Zübeyde Hanım’ın İzmir’de vefatı.

- 27 Ocak 1923 – Mustafa Kemal'in İzmir'e gelerek annesinin mezarını ziyaret etmesi.
- 29 Ocak 1923 – Mustafa Kemal'in İzmir'de Latife (Uşaklıgil) Hanım'la evlenmesi.
- 17 Şubat 1923 – Mustafa Kemal'in İzmir'de toplanan Türkiye İktisat Kongresi'ni açış konuşması: "... Siyasi, askerî zaferler ne kadar büyük olursa olsunlar ekonomik zaferlerle taçlandırılmazlarsa, meydana gelen zaferler devamlı olamaz, az zamanda söner..."
- 1 Mart 1923 – Mustafa Kemal'in, Türkiye Büyük Millet Meclisinin birinci devre dördüncü toplantı yılını açış konuşması: "... Bilinmektedir ki izlediğimiz siyaset barışçı bir siyasettir. Memleketimizi hiçbir hak ve adalete dayanmayarak çiğnemek ve çiğnetmek girişimi, muzaffer ordumuzun fedakârane gayretiyle layık olduğu başarısızlığa uğratılmış ve milletimiz, tarihin nadir kaydettiği bir zafer kazanarak sevgili yurdumuzu kurtarmıştır..."
- 8 Nisan 1923 – Mustafa Kemal'in, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Başkanı olarak milletvekili seçimi münasebetiyle millete, 9 ilkeyi içine alan beyannamesi.
- 24 Temmuz 1923 – Lozan Antlaşması'nın imzalanması.
- 13 Ağustos 1923 – Mustafa Kemal'in ikinci defa Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına seçilmesi. Mustafa Kemal'in, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ikinci devre birinci toplantı yılını açış konuşması: "... Memleketimizi bayındır, halkımızı mutlu yapacağız ve refaha kavuşturacağız. Ümidimiz, kararımız ve bilhassa milletimizin ve Yüce Meclisinin göstereceği birlik ve dayanışma, ilerleme ve uygarlık yolundaki çalışmamızda elbette başarının kefil olacaktır..."
- 11 Eylül 1923 – Halk Fırkasının kurulması ve Mustafa Kemal'in Halk Fırkası Genel Başkanlığına seçilmesi.
- 13 Ekim 1923 – Ankara'nın başkent olması.
- 29 Ekim 1923 – Cumhuriyet'in ilanı ve Mustafa Kemal'in Cumhurbaşkanlığına seçilmesi.
- 30 Ekim 1923 – Mustafa Kemal tarafından, kabineyi kurma görevine İsmet Paşa'nın atanması.
- 21 Kasım 1923 – Mustafa Kemal'e Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı ile yeşil-kırmızı şeritli İstiklal Madalyası verilmesi.

1924

- 1 Mart 1924 – Mustafa Kemal'in, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ikinci devre birinci toplantı yılını açış konuşması: "... İslam dinini, asırlardan beri alışlageldiği şekilde bir siyaset vasıtası mevkisinden uzaklaştırmak ve yüceltmek gereğini görüyoruz. Mukaddes ve ilahî inançlarımızı ve vicdanî değerlerimizi, karanlık ve kararsız olan ve her türlü menfaat ve ihtirasların ortaya çıkma sahnesi olan siyasetlerden ve siyasetin bütün kısımlarından bir an önce ve kesinlikle kurtarmak, milletin dünya ve ahiret saadetine emrettiği bir zorunluluktur. Ancak bu suretle İslam dininin yüksekliği belirir."
- 3 Mart 1924 – Tevhid-i Tedrisat (Öğretimin Birliği) Kanunu'nun kabulü. Hilafetin kaldırılmasına ve Osmanlı hanedanının Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışına çıkarılmasına dair Kanun'un kabulü. Şeriye ve Evkaf Vekâleti ile Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekâleti'nin kaldırılmasına dair Kanun'un kabulü. (Şeriye ve Evkaf Vekâletinin dinî hizmetlerini yürütmek üzere Diyanet İşleri Başkanlığı, Erkânıharbiyeumumiye Vekâletinin yerine Genelkurmay Başkanlığı kurulmuştur.)
- 26 Ağustos 1924 – Mustafa Kemal'in direktifiyle, Ankara'da Türkiye İş Bankasının kurulması.
- 30 Ağustos 1924 – Mustafa Kemal'in Dumlupınar'da Meçhul Asker Anıtı'nın temelini atması.
- 1 Kasım 1924 – Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinin ikinci devre ikinci toplantı yılını açış konuşması: "... Hiç şüphe etmemelidir ki, Anadolu ortasında süratle meydana getirilecek yeni ve bayındır bir Ankara, asırlarca ihmal edilen Türk vatani için başlı başına bir uygarlık merkezi, Türk devleti için pek önemli bir dayanak olacaktır!..."
- 17 Kasım 1924 – Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurulması. (1925 yılının Haziran ayının başında, Bakanlar Kurulu kararı ile feshedilmiştir.)

1925

- 17 Şubat 1925 – Aşar'ın kaldırılmasına dair Kanun'un kabulü.
- 4 Mart 1925 – Takrir-i Sükûn Kanunu'nun Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulü.
- 5 Ağustos 1925 – Mustafa Kemal'in, Latife (Uşaklıgil) Hanım'dan ayrılması.
- 28 Ağustos 1925 – Mustafa Kemal'in elinde panama şapkası ile İnebolu'da Türk Ocağına gelmesi ve giyim ve şapka hakkında bir konuşma yapması.
- 1 Kasım 1925 – Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinin ikinci dönem üçüncü toplantı yılını açış konuşması: "... Cumhuriyet devrinin kendi zihniyet ve ahlakıyla donanmış basınına yine ancak Cumhuriyet'in kendisi yetiştirir..."
- 5 Kasım 1925 – Mustafa Kemal'in, Ankara Hukuk Mektebinin açılış töreninde konuşması: "Cumhuriyetin güç ve dayanağı olacak bu büyük kurumun açılışında hissettiğim mutluluğu hiçbir girişimde duymadım ve bunu göstermek ve ifade etmekle memnunum."
- 25 Kasım 1925 – Şapka giyilmesi hakkında Kanun'un kabulü.
- 30 Kasım 1925 – Tekke ve zaviyeler ile türbelerin kapatılmasına ve türbedarlıklar ile birtakım unvanların kaldırılmasına dair Kanun'un kabulü.
- 26 Aralık 1925 – Milletlerarası saat ve takvim hakkındaki Kanunların kabulü.

1926

- 17 Şubat 1926 – Türk Medeni Kanunu'nun kabulü.
- 22 Nisan 1926 – Borçlar Kanunu'nun kabulü.
- 29 Mayıs 1926 – Türk Ticaret Kanunu'nun kabulü.
- 14/15 Haziran 1926 – Mustafa Kemal'e karşı planlanan suikast girişiminin elebaşılarının İzmir'de tutuklanması.
- 18 Haziran 1926 – Mustafa Kemal'in İzmir suikast girişimi hakkında Anadolu Ajansı'na demeci: "... Alçak girişimin benim şahsımdan ziyade mukaddes Cumhuriyetimize ve onun dayandığı yüksek ilkelerimize yönelmiş bulunduğu şüphe yoktur. Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır; fakat Türkiye Cumhuriyeti sonsuza kadar yaşayacaktır!"
- 1 Kasım 1926 – Mustafa Kemal'in, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ikinci dönem dördüncü toplanma yılını açış konuşması: "... Bu büyük millet, arzu ve istidadının yöneldiği istikametleri görmeye çalışan ve görebilen evladını daima takdir ve himaye etmiştir..."

1927

- 30 Haziran 1927 – Mustafa Kemal'in vermiş olduğu dilekçe üzerine askerlikten emekliye ayrılması hakkında kararname düzenlenmesi.
- 1 Temmuz 1927 – Mustafa Kemal'in, Kurtuluş'tan sonra İstanbul'a ilk gelişi ve coşkun şekilde karşılanması.
- 15 Ekim 1927 – Cumhuriyet Halk Partisi'nin "II. Büyük Kongresi"nin Ankara'da toplanması ve Mustafa Kemal'in 36 saat 33 dakika süren Büyük Nutku'nu okumaya başlaması.
- 20 Ekim 1927 – Mustafa Kemal'in Cumhuriyet Halk Partisi II. Büyük Kongresi'nde okuduğu Büyük Nutku'nu bitirmesi: "... Bugün ulaştığımız netice, asırlardan beri çekilen millî felâketlerin doğurduğu uyanıklığın ve bu aziz vatanın her köşesini sulayan kanların karşılığıdır. Bu neticeyi Türk gençliğine emanet ediyorum. Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklalini, Türk Cumhuriyeti'ni ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. ... Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur!"
- 1 Kasım 1927 – Mustafa Kemal'in ikinci defa Cumhurbaşkanlığına seçilmesi. Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinin üçüncü dönem birinci toplanma yılını açış konuşması: "... Büyük Millet Meclisi, Türk milletinin asırlar süren arayışlarının özü ve onun bizzat kendisini idare etmek şuurunun canlı timsalidir. Türk milleti, mukadderatını Büyük Millet Meclisinin kifayyetli ve vatanperver eline bıraktığı günden itibaren karanlıkları sıyrıp kaldırmış ve ümitleri boğan felâketlerden milletin gözlerini kamaştıran güneşler ve zaferler çıkarmıştır..."

1928

- 10 Nisan 1928 – Laiklik ile ilgili önemli Anayasa değişikliklerinin yapılması.
- 20 Mayıs 1928 – Milletlerarası rakamların kullanılması hakkında Kanun'un kabulü.
- 9/10 Ağustos 1928 – Mustafa Kemal'in, İstanbul Sarayburnu Parkı'nda yeni harfler hakkında konuşması: "... Bizim ahenkli, zengin dilimiz yeni Türk harfleriyle kendini gösterecektir. Asırlardan beri kafalarımızı demir çerçeve içinde bulunduran, anlaşılmayan ve anlamadığımız işaretlerden kendimizi kurtarmak ve bu gereği anlamak mecburiyetindeyiz!..."
- 1 Kasım 1928 – Yeni Türk harflerinin kabul ve tatbiki hakkında Kanun'un kabulü. Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinin üçüncü dönem ikinci toplantı yılını açış konuşması: "... Büyük Millet Meclisinin kararıyla Türk harflerinin kesinlik ve yasallık kazanması, bu memleketin yükselme mücadelesinde başlı başına bir geçit olacaktır..."
- 8 Kasım 1928 – Mustafa Kemal'in halka yeni yazıyı öğretmek üzere faaliyete geçecek olan Millet Mekteplerinin Genel Başkanlığını ve Başöğretmenliğini kabul etmesi.

1929

- 1 Ocak 1929 – Yeni harfleri ve bu harflerle yazıyı halka öğretmek üzere Millet Mekteplerinin açılması.
- 1 Kasım 1929 – Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinin üçüncü dönem üçüncü toplantı yılını açış konuşması: "... Meclisimizin en büyük eseri olan Türk harfleri, memleketin umumi hayatına tamamen tatbik olunmuştur. İlk müşkülât, milletin ülkü kuvveti ve uygarlığa olan sevgisi sayesinde kolaylıkla yenilmiştir..."

1930

- 3 Nisan 1930 – Türk kadınlarına belediye seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı tanıyan yeni Belediye Kanunu'nun kabulü.
- 12 Ağustos 1930 – Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması. (Parti, 17 Kasım 1930'da kendisini feshetmiştir.)
- 1 Kasım 1930 – Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinin üçüncü dönem dördüncü toplantı yılını açış konuşması: "... Geçen senenin önemli olaylarından biri de Sivas'a demiryolunun ulaşmasıdır. Bu kadar müşkülât içinde vatani bir misli daha genişletmeye ve kuvvetlendirmeye yardımcı olan bu eserin gelecekte Türk milleti tarafından şükranla anılacağına eminim!..."
- 23 Aralık 1930 – Menemen'de, Kubilay adlı yedek subay öğretmenin şehit edilmesi.

1931

- 12 Nisan 1931 – Mustafa Kemal'in direktifiyle Türk Tarihi Tetkik Cemiyetinin kurulması. (Daha sonra "Türk Tarih Kurumu" adını almıştır.)
- 4 Mayıs 1931 – Mustafa Kemal'in üçüncü defa Cumhurbaşkanlığına seçilmesi.
- 10 Mayıs 1931 – Mustafa Kemal'in Ankara'da toplanan Cumhuriyet Halk Partisi Üçüncü Büyük Kongresi'ni açış konuşması: "... Millet için ve milletçe yapılan işlerin hatırası her türlü hatıraların üstünde tutulmazsa millî tarih kavramının kıymetini takdir etmek mümkün olamaz!"
- 1 Kasım 1931 – Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinin dördüncü dönem birinci toplantı yılını açış konuşması: "... Türkiye'nin güvenliğini gaye tutan, hiçbir milletin aleyhinde olmayan bir barış doğrultusu, bizim daima kuralımız olacaktır."

1932

- 19 Şubat 1932 – Halkevlerinin açılması.
- 12 Temmuz 1932 – Mustafa Kemal'in direktifiyle "Türk Dili Tetkik Cemiyeti"nin kurulması. (Daha sonra "Türk Dil Kurumu" adını almıştır.)
- 1 Kasım 1932 – Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinin dördüncü dönem ikinci toplantı yılını açış konuşması: "... Millî kültürün her çıғırda açılarak yükselmesini Türkiye Cumhuriyeti'nin temel dileği olarak temin edeceğiz!..."

1933

- 31 Mayıs 1933 – İstanbul Darülfünununun kapatılmasına ve Millî Eğitim Bakanlığınca yeni bir üniversite kurulmasına dair Kanun'un kabulü.
- 1 Ağustos 1933 – Kanunla kapatılan İstanbul Darülfünununun yerine İstanbul Üniversitesinin kurulması.
- 29 Ekim 1933 – Mustafa Kemal'in, Cumhuriyet'in 10'uncu Yıl Dönümü nedeniyle Türk milletine ünlü söylevi: "... Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, temeli Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyeti'dir. ... Asla şüphem yoktur ki Türklüğün unutulmuş büyük medeni vasfı ve büyük medeni kabiliyeti bundan sonraki gelişimiyle geleceğın yüksek medeniyet ufkundan yeni bir güneş gibi doğacaktır. ... Ne mutlu Türk'üm diyene!"
- 1 Kasım 1933 – Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinin dördüncü dönem üçüncü toplantı yılını açış konuşması: "... Geçen on sene, gelecek devirler için bir başlangıçtan başka bir şey değildir. Bununla beraber, eski devirlerin tarihi karşısında, Cumhuriyet'in bu on senesi, eşi görülmeyen bir diriliş ve göz kamaştırıcı bir ileri atılış âbidesidir!..."

1934

- 9 Şubat 1934 – Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında "Balkan Antantı"nın imzalanması.
- 21 Haziran 1934 – Soyadı Kanunu'nun kabulü.
- 1 Kasım 1934 – Mustafa Kemal'in Türkiye Büyük Millet Meclisinin dördüncü dönem dördüncü toplantı yılını açış konuşması: "... Güzel sanatların hepsinde, ulus gençliğinin ne türlü ilerletilmesini istediğimizi biliriz. Bu yapılmaktadır. Ancak bunda en çabuk, en önde götürülmesi gerekli olan Türk musikisidir. Bir ulusun yeni değişikliğinde ölçü, musikiye değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir..."
- 24 Kasım 1934 – Mustafa Kemal'e "ATATÜRK" soyadı verildiğine dair Kanun'un Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulü.
- 26 Kasım 1934 – Efendi, Bey, Paşa, Hazretleri vb. lakap ve unvanların kaldırıldığına dair Kanun'un kabulü.
- 5 Aralık 1934 – Türk kadınlarına milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanıyan Anayasa değişikliğinin kabulü.

1935

- 1 Mart 1935 – ATATÜRK'ün dördüncü defa Cumhurbaşkanı seçilmesi.
- 28 Nisan 1935 – ATATÜRK'ün Hilaliahmere "Kızılay" adını verişinin Kızılay Kurultayı'nda kabul edilmesi.
- 3 Mayıs 1935 – ATATÜRK'ün Türkkuşunun hizmete açılması nedeniyle Etimesgut Havaalanında yapılan törende konuşması: "... Türk çocuğı! Her işte olduğı gibi, havacılıkta da, en yüksek düzeyde, gökte seni bekleyen yerini az zamanda dolduracaksın!..."
- 9 Mayıs 1935 – ATATÜRK'ün, Cumhuriyet Halk Partisi IV. Büyük Kurultayı'nı açış konuşması: "Uçurum kenarında yıkık bir ülke... Türlü düşmanlarla kanlı boğuşmalar... Yıllarca süren savaş... Ondan sonra, içerde ve dışarda sayğı ile tanınan yeni vatan, yeni sosyete, yeni devlet ve bunları başarmak için arasız devrimler... İşte Türk Genel Devrimi'nin bir kısa ifadesi!"
- 1 Kasım 1935 – ATATÜRK'ün Türkiye Büyük Millet Meclisinin beşinci dönem birinci toplantı yılını açış konuşması: "... Olaylar Türk milletine iki önemli kuralı yeniden hatırlatıyor: Yurdumuzu ve haklarımızı savunacak kuvvette olmak! Barışı koruyacak uluslararası çalışma birliğine önem vermek! ..."

1936

- 9 Ocak 1936 – ATATÜRK'ün Ankara'da "Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi"nin açılış törenini izlemesi.
- 20 Temmuz 1936 – Boğazların Türk Hükûmetinin hâkimiyetine geçişini sağlayan "Montreux (Montrö) Sözleşmesi"nin imzalanması.
- 1 Kasım 1936 – ATATÜRK'ün Türkiye Büyük Millet Meclisinin beşinci dönem ikinci toplantı yılını açış konuşması: "... Cumhuriyet, yeni ve sağlam esaslarıyla Türk milletini emin ve sağlam bir gelecek yoluna koyduğu kadar, asıl fikirlerde ve ruhlarda yarattığı güvenlik itibariyle büsbütün yeni bir hayatın müjdecisi olmuştur..."

1937

- 27 Ocak 1937 – Cenevre'de Milletler Cemiyeti toplantısında Hatay'ın bağımsızlığının kabul edilmesi.
- 11 Haziran 1937 – ATATÜRK'ün Başbakanlığa, bütün çiftliklerini ve mallarını hazineye bağışladığını telgraf ile bildirmesi.
- 8 Temmuz 1937 – Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında Sadabat Paktı'nın imzalanması.
- 1 Kasım 1937 – ATATÜRK'ün Türkiye Büyük Millet Meclisinin beşinci dönem üçüncü toplantı yılını açış konuşması: "... Milletimizin layık olduğu yüksek uygarlık ve refah seviyesine varmasını alıkoyabilecek hiçbir engel düşünmeye yer bırakılmadığını ve bırakılmayacağını huzurunuzda söylemekle bahtıyırım!..."

1938

- 30 Mart 1938 – Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinin, Fransa'dan davet edilen Prof. Dr. Fissenger'in
- ATATÜRK'ü muayenesinden sonra ATATÜRK'ün hastalığı hakkında ilk resmî bildiri yayımlaması. (Bu bildiride, Fissenger'in muayenesi sonucu
- ATATÜRK'ün sağlığında endişe verici bir durum olmadığının tespit edildiği ve kendisine 1,5 ay kadar istirahat tavsiyesinin yeterli görüldüğü belirtilmiştir.)
- 27 Mayıs 1938 – ATATÜRK'ün Ankara'dan İstanbul'a gelmesi. (Ölüm tarihine kadar İstanbul'da kalmıştır.)
- 5 Eylül 1938 – ATATÜRK'ün Dolmabahçe Sarayı'nda vasiyetini yazması. (Vasiyetname, 6 Eylül 1938 günü Dolmabahçe Sarayı'na çağırılan İstanbul Altıncı Noterine ATATÜRK tarafından teslim edilmiştir.)
- 16 Ekim 1938 – ATATÜRK'ün ilk ağır komaya girmesi.
- 29 Ekim 1938 – ATATÜRK'ün, Cumhuriyet'in 15'inci Yıl Dönümü nedeniyle Türkiye Cumhuriyeti Ordusuna mesajı: "... Türk vatanının ve Türklük camiasının şan ve şerefini, iç ve dış her türlü tehlikelere karşı korumaktan ibaret olan vazifeni, her an yapmaya hazır olduğuna benim ve büyük ulusumuzun tam bir inan ve itimadımız vardır..."
- 1 Kasım 1938 – ATATÜRK'ün, Türkiye Büyük Millet Meclisinin beşinci dönem dördüncü toplantı yılını açış konuşmasının Başbakan Celâl Bayar tarafından okunması: "... Memleketimizi her gün daha çok kuvvetlendirmek, her alanda her türlü ihtimallere karşı koyabilecek bir hâlde bulundurmak ve dünya olaylarının bütün safhalarını büyük bir uyanıklılıkla izlemek, barışsever siyasetimizin dayanacağı esasların başlangıcıdır!..."
- 8 Kasım 1938 – ATATÜRK'ün ikinci defa ağır komaya girmesi.
- 10 Kasım 1938 – ATATÜRK'ün Dolmabahçe Sarayı'nda saat dokuzu beş geçte ölümü.
- 28 Kasım 1938 – ATATÜRK'ün vasiyetinin, Ankara Üçüncü Sulh Hukuk Hâkimliği tarafından açılması.

KAYNAKLAR

- *Utkan KOCATÜRK; Doğumundan Ölümüne Kaynakçalı ATATÜRK Günlüğü, ATATÜRK Araştırma Merkezi, Ankara, 2007.*
- *Orhan TOPÇUOĞLU; ATATÜRK Günlüğü, Ankara, Demircioğlu Matbaacılık, 1989.*
- *Özel ŞAHİNGİRAY; ATATÜRK'ün Nöbet Defteri (1931-1938), Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü, 1955.*
- *Ali GÜLER; ATATÜRK Soyu Ailesi ve Öğrenim Hayatı, Ankara, Kara Harp Okulu Basımevi, 1999.*